

תלקיט ללימוד סנכרוני

גמרא קידושין

12 שנות לימוד

אנו רואים בקיום טוהר הבחינות משימה חינוכית, ערכית ומוסרית, שהמערכת כולה נקראת להיערך להצלחתה.

באחריות הנבחן/ הנבחנת לשמור על טוהר הבחינות בהתאם לכללים ולהנחיות בעל פה ובכתב על גבי שאלון הבחינה ועל ידי אחראי/ת הבחינה.

בהצלחה!

- כל הזכויות שמורות למשרד החינוך -

מבנה התלקיט ומפתח הערכה:

8 יחידות בחינה

חלק א' – מבוא לתושב"ע

יחידה – 1 הכרת ספרות הקודש

יחידה – 2 התמצאות במבנה דף הגמרא

יחידה – 3 מושגים בגמרא

חלק ב' - סוגיות

יחידה - 4 קידושין על ידי שליח, קידושי קטנה

יחידה – 5 שליחות בקידושין וגירושין

יחידה – 6 מניין לומדים שליחות

יחידה – 7 סוגיית יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם

יחידה – 8 מבחן מסכם

כל 8 החלקים בתלקיט הם חובה.

מפתח הערכה:

8 נקודות	יחידה 1-
8 נקודות	יחידה 2-
8 נקודות	יחידה 3-
14 נקודות	יחידה 4-
14 נקודות	יחידה 5-
14 נקודות	יחידה 6-
14 נקודות	יחידה 7-
20 נקודות	יחידה – 8 מבחן מסכם
100 נקודות	סה"כ לכל חלקי התלקיט

מבוא לתושב"ע

יחידה 1

הכרת ספרות הקודש

1. א. גש לארון ספרים שבביתך **ורשום** שלוש מסכתות מכל אחד מששת סדרי המשנה?

זרעים _____

מועד _____

נשים _____

נוזקין _____

קדשים _____

טהרות _____

2. **סדר** את התקופות על פי הרצף הכרונולוגי ו**כתוב** שם של דמות או ספר שנכתב באותה

תקופה?

ראשונים _____

נביאים _____

אמוראים _____

אנשי כנסת הגדולה _____

גאונים _____

אחרונים _____

תנאים _____

יחידה 2

התמצאות במבנה דף הגמרא

1. א. פתח גמרא קידושין דף מ"א עמוד א' וכתוב את כל המדורים המובאים מסביב לגמרא?

הסבר למה מיועד אחד המדורים שכתבת בסעיף הקודם? (לא רש"י ותוספות)

ב. בשורה מספר 8 מתחילת הפרק הגמרא מביאה הלכה שאומר רב יהודה בשם רב,

כתוב באיזה חלק וסימן בשולחן ערוך עלי לבדוק אם דין זה נפסק להלכה?

2. הסבר את המושגים הבאים:

א. תנן _____

ב. איתמר _____

ג. מיתיבי _____

ד. דילמא _____

ה. תיקו _____

ו. תיובתא _____

יחידה 3

מושגים בגמרא

קידושין דף מ"ב עמוד ב'

והא דאמרן שתות קנה ומחזיר אונאה לא אמרן אלא במטלטלי אבל במקרקעי אין אונאה לקרקעות ובמקרקעי לא אמרן אלא דפלוג בעילויה אבל פלוג במשחתא לא כדרבה דאמר רבה הכל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפילו פחות מכדי אונאה נמי חוזר והא דתנן והשולח את הבעירה ביד חרש שוטה וקטן פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים שילח ביד פיקח פיקח חייב ואמאי נימא שלוחו של אדם כמותו שאני התם דאין שליח לדבר עבירה דאמרין דברי הרב ודברי תלמיד דברי מי שומעים והדתניא שליח שלא עשה שליחותו שליח מעל עשה שליחותו בעל הבית מעל כי עשה שליחותו דבעל הבית מעל מיהא מעל אמאי נימא אין שליח לדבר עבירה שאני מעילה דילפא חטא חטא מתרומה מה תרומה משוי שליח אף מעילה משוי שליח ונילף מינה משום דהוי מעילה ושליחות יד שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין מעילה הא דאמרן שליחות יד מאי היא דתניא (שמות כב, ח) על כל דבר פשע בש"א לחייב על המחשבה כמעשה ובה"א אינו חייב עד שישלח בו יד שנאמר אם לא שלח ידו וגו' אמרו ב"ש לב"ה והלא נאמר על כל דבר פשע אמרו להם ב"ה לב"ש והלא נאמר (שמות כב, י) אם לא שלח ידו במלאכת רעהו אמרו ב"ש לב"ה א"כ על כל דבר פשע למה לי שיכול אין לי אלא הוא כאמר לעבדו ולשלוחו מנין ת"ל על כל דבר פשע

עיין בקטע הגמרא המובא לפניך :

1. העתק שני שמות תנאים המובאים בקטע זה?

2. העתק שם של אמורא המובא בקטע זה?

3. חפש בקטע זה מילת פתיחה למקור מדברי תנאים?

4. מצא מילת פתיחה לקושיא?

5. מצא מילת פתיחה לתרוץ ?

6. מצא אחד משלוש עשרה מידות שהתורה נדרשת בהם?

חלק שני

יחידה-4

קידושין על ידי שליח, קידושי קטנה

סגורת הש"ס

עין משפט
גור מצוה

האשה נקנית פרק ראשון קידושין מא

א א מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
אשתו הלכה יד ס"ג
פ"ג ח"ט ט"ז ט"ז
ס"ג ל"ג ט"ז ט"ז

ב ב מ"י וס"ג ט"ז
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

ג ג מ"י וס"ג ט"ז
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

ד ד מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

ה ה מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

ו ו מ"י וס"ג ט"ז
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

ז ז מ"י ט"ז ט"ז
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

ח ח מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

ט ט מ"י ט"ז ט"ז
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

י י מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

יא יא מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

יב יב מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

יג יג מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

יד יד מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

טו טו מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

טז טז מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

יז יז מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

יח יח מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

יט יט מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

כ כ מ"י פ"ג ס"ג ס"ג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז

האיש מקדש - השתא בשלחו מקדש בו מיבעיא: ואין שייך לתקן הכא לאו דוקא ור"ל לא זו אף זו דלא שייך לטעמי הכי אלא בשתי צבות *אבל בשתי צבות לא: ואי איתמר דרב יוסף אסיפא אייתר: ולהכי לא מוקי ארישא וכוון שמכירה משום דהא מ"ל דלמא מהני' מיידי בין מכירה ובין אין מכירה ואפי' איסורא איכא ומלמא דרב יוסף לא נדע: **אסור** לארס שיקדש אשה ס' - אפי' דקמי האיש מקדש לכהנילה לא נקט ליה אלא לאשמעינן דין קידושין: **כשהיא** נערה אין כשהיא קטנה לא - ואפי' דלמא לרבותא נקט נערה וכל שכן קטנה וי"ל דדייק מתקמי כשהיא נערה ולא קמי האיש מקדש אח כחו נערה משמע דוקא נערה אבל לא קטנה אי' י"ל דדייק מדלא קמי במהני' האיש מקדש אח כחו סהם כדקמי (כתובות דף מו:) האב זכאי בבתו בקדושה ולא מפרש נערה כי האב משמע דהכא דמפרש נערה הוי דוקא ולא קטנה: **אסור** לארס שיקדש אח כחו כשהיא קטנה וז"ל דלא מדע לטעמי' **אסור** לארס דעב למיטב טן דו הי"ו בנדולה שהיא מתקדשת ט"י עלמה דכיון שנתרמית ליכא למיחם שמה תחזור אבל קטנה שמתקדשת ט"י אביה איכא למיחם שמה אם הייתה גדולה לא הייתה מתרמית ועבשו ס"ג (ב) טהגים לקדש כתיבת אפי' קטנות הי"ו משום שכל זום ויום בגלות מתגבר עליה ואם ים סופק ביד ארס עבשו לתת לבתו גדושה שמה לאחר זמן לא יהיה סופק בידו ותקב בתו עגונה לעולם: **ושלח** ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח - פ"ה דהרי ושלחה כתיב בפרשה ואפי' הא אלמריך מד ושלחה למדרש דקטנה ושונה אינה יולה להצטרף *דכי' משמע ושלחה מי שמזילה ואינה

לא (ה) טלס בידו - בשכרו אלא כחם נשרו ברגשותו לא נשחק כלום: דור - נחור: **שנאמר** וכמושג לניס לא ישב - וזה שא"ט באתר מאלו כמה יתעסק אם לא בליטת: הדרן עלך האשה נקנית **האיש** מקדש בו וכשלומו - בגמ' תורה אור יליף לה: **כשהיא נערה** - וכ"ש כשהיא קטנה אם קבל קידושין מקדשה והאי דנקט נערה אורח ארעא אשמעינן דקטנה לכהנילה לא כדמפרש בגמ' : **גמ' מוטס בו יוסף** **כשלומו** - דכי עסיק גופו במלות מקבל עקר סופ: **ספריך רישא** - לכבוד סבה: **שיבוטא** - דג: **כשהיא איסורא נמי איכא** - אם יוכל לקדש בעלמו וקדש ט"י שליח דמלמא שיראנה שמה תהגנה עליו: **וכי איסורא דרב יוסף** - דלאחר מלמא הוא דלכא ולאו איסורא אסיפא איתמר: **אבל כשהיא** - אפי' שלח דלמא ליכא איסורא לומר שמה תראה בו דבר מנוטה: **דאמר ר"ל טב למיטב טן דו** - משל הוא שהשנים אומרות על בעל כל דהו שהא טוב לבבת פס טי גופים משבת אלמנה טן: גוף: דו: שנים ולי קשיא הי"ו גבי דידה איכא איסורא כי היכי קידושין לשלחה ולא חזי לה אין הכי נמי ומיהו מהני' בדידה קאמר הויא מתקדשת בה ובשלחה הלכך הא דנשא בה למטה אשמעינן אבל איסורא לגבי דידה ליכא אבל רישא דליידי בדידה תנא בו משום איסורא: **ושלח** - בגירושין כתיב ושלחה מביתו ומללא כחב וגי'שה ללמדו' בל' שהאיש עושה שליח להוליד גט לאשה: **מלמד שהאשה עושה שליח** - לקבל גיטה קרי ביה ושלחה לא מפיק ה"א: **ושלח ושלחה** - שני פעמים נאמר בענין: **שני יסין כפל כהם** - הלכך איתגיה נמי על ידי שליחות: **מורס כדעם כפל סבים** - לפי מה שהא מוכר דהיינו קדושה: **שליחות כפל דהיינו** - ושלח מלמד דהיינו היות את חובו וזה לו חובו

לקט מ"י

ס"ג ק"ט

מסות לז מסותין מהי
פי' סוסה חב ב"ק ט"ז
נהי י"י (פסחים ע"ה)

ב"ק ק"ח לט"ו זי ינחום
ק"ח מסות ט"ה

לקט ס"ה

הגרות הב"ח

1. הסבר בלשונך את שאלת הגמרא?

2. באר את תשובת ר' יוסף והסבר את טעמו של ר' יוסף על פי רש"י ד"ה מצווה בו וכו'?

3. מדוע הגמרא מציינת את מעשיהם של ר' ספרא ורבא?

4. הסבר את התירוץ השני של הגמרא לקושיא "השתא בשלוחו מקדש בו מיבעיא"?

5. אדם שכבר מכיר את האישה האם יכול לקדש ע"י שליח או מצווה שיקדש בעצמו?

"טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו"

6. באר בלשונך משל זה, איזה דין למדה הגמרא ממשל זה?

7. האם מותר לכתחילה לקדש את בתו כשהיא קטנה, הסבר מדוע?

8. למד את התוספות וענה על השאלות

דוקא ולא קטנה : אסור לאדם
שיקדש את בתו כשהיא קטנה ואפי"ן
דאמר לעיל דאסורא ליכא משום
דטב למיתב טן דו הי"מ בגדולה
שהיא מתקדשת ע"י עגמה דכיון
שנתנית ליכא למיתב שמה תחזור
אכל קטנה שמתקדשת ע"י אביה
איכא למיתב שמה אם היתה גדולה
לא היתה מתנית ופכסיו שאנו
(ב) טהגים לקדש כגופיט אפי"ן קטנות
הייט משום שכל יום ויום בגלות
מתגבר עליט ואם יס סיפק ביד אדם
פכסיו לתת לבתו נדוניה שמה לאחר
זמן לא יהיה סיפק בידו ותשב בתו
עגונה לעולם : וישרה ושלחה

9. הסבר על פי דברי תוספות מדוע לא אומרים בקטנה "טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו"?

10. כיצד מסבירים תוספות את המנהג שהיה בימיהם לקדש את הבנות כשהן קטנות.

יחידה 5

שליחות בקידושין וגירושין

1. סמן בקטע הגמרא שלפניך סימני פיסוק (. נקודה , פסיק ? סימן שאלה : נקודתיים)

בדיקה תנא זו מקום איכורא: ושלח
בגירוסין כתיב ושלחה מביתו ומלוא
כחב וגירסה ללמודי בל סהאיס עושה
שליח להוליך גט לאשה: מלמד
שהאשה עושה שליח לקבל גיטה
קרי ביה ושלחה לא מפיק ה"א: ושלח
ושלחה: שני פעמים טאמר בטעין:
שכן ישנן בעל כרחא: הלכך איכנהו
נמי על ידי שליחות: תורם כדעת

בעל הבית אם עיט יפה או עיט
רעה עין יפה אחד מארבעים עין
רעה אחד מששים שהתרומה לא
נאמר בה טעור מפורק אלא ראשית
דנגך (דברים יח) ואפיט כל שהא:
פיתה
והיתה מקיש הייה ליציאה מה יציאה משוי שליח אף הייה נמי משוי
שליח ואלא הא דתנן "האומר לשלוחו צא תורם תורם כדעת בעל
הבית ואם אינו יודע דעת בעל הבית תורם בכינויית אחד מחמשים
פיתה

2. "שליחות מנלן" הסבר מה הגמרא באה לברר?

3. עיין ברש"י ד"ה ושלח והסבר מהו המקור בתורה לדיני שליחות ובאיזה עניין הוא נאמר?

4. מנין לומדים שגם האישה יכולה לשלוח שליח לקבל את הגט בשבילה?

5. כיצד חשבה הגמרא ללמוד את דיני שליחות גם בקידושין וכיצד נקרא לימוד זה?

6. הסבר את דחיית הגמרא?

7. כיצד למסקנה הגמרא לומדת את דיני שליחות בקידושין וכיצד נקרא לימוד זה?

8. מדוע לא ניתן להקשות על המסקנא "מה לגירושין שכן בעל כרחה"?

יחידה-6

מניין לומדים שליחות

נמי על ידי שליחות: **הורם כדעת**
כפל פנים - לפי מה שהוא מכיר,
בעל הבית אם עיט יפה או עיט
רעה עין יפה אחד מארבעים עין
רעה אחד מששים שהתרומה לא
נאמר בה שיעור מפורש אלא ראשית
דגך (דברים יח) ואפילו כל שאף:
פיחה

שליח ואלא הא דתנן "האימר לשלוחו צא תרום תורם כדעת בעל
הבית ואם אינו יודע דעת בעל הבית תורם בכינונית אחד מחמשים

עין משפט
נר מצוה

האיש מקדש פרק שני קידושין

סדרת הש"ס

ב א מ"ד פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

ב ב מ"ה פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :

פיתה א' או הוסף א' תרומתו תרומה: פ"י בקונטרס פיחה שתרם
א' ממ' וקח פיחה אבעל הבית וי"מ איסוף דפיחה שתרם
אחד מששים וקח פיחה אחרונה מ"מ משמע היכא דתרם הגלית
ואפי' אחא בעה"ב ואמר לו לא היה בדעתי לך אפי"ה תרומתו תרומה
וקשה דמאי' טגא מדיחא דאמר (ג"מ)
דף כ"ב) האומר לשלוחו לא ותרם
והלך ותרם אם א"ל בעה"ב לך אלל
יפות אם נמלאו יפות מהן תרומתו
תרומה ואם לאו אין תרומתו תרומה
ומוקי לה ההם כגון דשוייה בעה"ב
שלוח ואפי"ה אין תרומתו תרומה
כיון שלא פירש לו בהדיא שמתירה
ליפות וי"ל דהתם היינו טעמא לפי
שאין דרך בני אדם לברור היפות
כדי לתרום אלא הכיטיטם אבל הא
דש הכבה בני אדם דדרך לתרום
בעין יפה מני לממר ליה להכי
אמרינן דבעלת דעמך אלל דעמי
למה שאמרינן: **מזה** לגירושין שכן
ישן חול - אבל לא מני לממר שכן
ישן בע"כ כי היכא דלעיל דאיכא
לממר קידושין יוכיחו אבל לעיל
לא מיידי ליה אלא גבי קידושין :
שכן יקנה במתכסה : ומידי
קידושין הוה אהו מתכסה
ומגירושין דמי פרכת מה לגירושין
שכן ישן בע"כ תרומה תוכיח מה
לתרומה שכן ישנה במתכסה גירושין

פיהם א' - שתרם אחד מארבעים: **תרומתו תרומה** - דאמר ליה בהכי
אמרינן: **מגלן** - דשלוח תורם: **גם אספס** - קן תרומו גם אספס והאי
גם יתירא הוא: **כפתכס** - נוקט עיניו בלד זה וזכר בלד זה דכתיב
(במדבר יח) **ונתכס**: **ואמר לו** - מבני התורם: **לא ובקש** - פסח
תורה אור האבוד: **וסן אולגין פמו** - שהי
עשאוהו שליח לשמוע ושלגן פסול:
מגלן - דשלוחו של אדם כמותו לשתייה
קדשים: **אלל קדשים** - אפי' תרומה
חול הוא אללו: **רוכ מעשיסה** - כל
עבודת הקרבנות ע"י כהנים שהם
שלוחים: **הי חייבי גרסי**: **שכן ישן**
במתכסה - קדשים נמי איכתייהו
במתכסה (וק נמי פסול קדשים ופיגול
ע"י מתכסה הם באים) גמר בלבו
לומר שזר זה עולה הרי הוא עולה
כדמי' בשבועות בפ"ג (דף טו) מולל
שפיחין אין לי אלא שהולך בשפתו
גמר בלבו ממין ח"ל כל גדיב לב
עולות: **ופיפי מסנך** - מה קדשים
שהן קדש ישן בשליח תרומה שהיא
חול לא כל שכן מה לקדשים שכן
רוב מעשיסה ע"י שליח גירושין ויכחו
מה לגירושין שכן ישן חול אלל תרומה
קדשים יוכיחו וחזר הרין הלך הטה
שכהן שישן ע"י עלמו ושלוחו כמותו
אף אפי' אפי' תרומה: **לגדרי יגלו** -
להכי כתב גם לרביי שליח מאוס
דבעי לאקדשי לתשלחו למימר דבעובד

כ"ח כ"י פ"ד מהל'
תרומות הלכה א :
[פ"ה י"ג]
מס' תרומות
מכילתא פ' ט"ו דברים
עב מ"ד י"ב כ"ח י"ו
[מס' תרומות הלכה א'
מ"ה י"ג תע"ה י'
מנחות ז"ל לקמן מ"ג.]

1. **צטט את המשנה שרואים בה שאפשר לשלוח שליח לתרום?**

2. **עין ברש"י ד"ה תורם והסבר באיזו תרומה מדובר, ומה הכמות של ההפרשה?**

3. הסבר את המקרה שהגמרא מביאה שמוכח ממנו שאפשר לשלוח שליח בקדשים?

הגמרא מאריכה להסביר מדוע התורה צריכה ללמד דין שליחות בכל הדינים וא"א לכתוב במקום אחד או שנים ונלמד לכל השאר.

4. השלם את הטבלא על פי מה שלמדת:

הסיבה	מ:	אי אפשר ללמוד את:
	תרומה	גירושין
	קדשים	גירושין
	גירושין	תרומה
	קדשים	תרומה
	תרומה	קדשים
	גירושין	קדשים

כמותו נכתוב רחמנא בקדשים וניתי הנך וניגמרו מיניה משום דאיכא למפרך מה לקדשים שכן רוב מעשיהן ע"י שליח חדא מחדא לא אתיא תיתי חדא מתרתי הי תיתי לא נכתוב רחמנא בקדשים ותיתי מהנך מה להנך שכן ישנן חול אצל קדשים לא נכתוב רחמנא בגירושין ותיתי מהנך מה להנך שכן ישנן במחשבה אלא לא לכתוב רחמנא בתרומה ותיתי מהנך ה"נ ואלא

האם אפשר ללמוד דין אחד משתי דינים יחד:

הסיבה	כן/לא	מ:	ללמוד את
		מתרומה וקדשים	גירושין
		מתרומה וגירושין	קדשים
		מגירושין וקדשים	תרומה

יחידה 7

סוגיית יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם

אלף כדרכא . כלומר לא זכות שלא בפניו בדיקה איכא למשמע מינה גדולים אלף לארזי נמי דלקטסי אפי' שוכה הכאה מחמת זכות רשאין כ"ד למשום להן כי הכא למחמת כחלה בלא ואלפי' שפעמים שחלקה זו חוכמה דאיכא דלא ניחא ליה בחלקן שפעל לו אפי' לא הדרי כה : לפיכך אפי' . אי פשיטא לן שיבא לחוכמה מה לו להעמיד אפטרופוס לך : אלף לחוב ע"פ לזכות . אט נעמידו לחן ולעצער כשבילס לזכות ולחלוקה ואם יתחייב בדין מה שפעל עמו : נשיא אפר . והכא זכות ושוכה הוא כדלמרחן דאיכא דניחא ליה (כה) כהכי ט' כדלמרחן ובוריין לו חלק יפס . לכל אחד יפה ליה ויפה ליה : שום שדיינים . שפטו נכסי ליה למתוה שאל בפני ליה אי שאל מדשתי מקום דלא היה ליה דניחא :

כחכא ותיסברא דהא שליחותהא והא קמניס לאו בני שליחות נינהו אלא כי הא דרבא בר רב הונא *דאמר רבא בר רב הונא אמר רב גידל אמר רב בנין שוכין לארם שלא בפניו שנאמר ונשיא אורח נשיא אורח ותיסברא זכות היא הא חובה נמי איכא דאיכא דניחא ליה כהר ולא ניהא ליה בבקעה ואיכא דניחא ליה בבקעה ולא ניהא ליה כהר ואלא כדרכא בר רב הונא דאמר רבא בר רב הונא אמר רב גידל א"ר 'מנין ליתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהן שבות דין מעמידין להם אפטרופוס לחוב ולזכות לחוב אמאי אלא לחוב ע"פ לזכות ת"ל ונשיא אורח נשיא אורח ממשה תקרו : *א"ר נחמן אמר שמואל 'יתומים' [א] שבאו לחלוק בנכסי אביהם בית דין מעמידים [ב] להם אפטרופוס ובוריין להם חלק יפה ואם הגדילו יכולים למחות ורב נחמן דידיה אמר אם 'הגדילו אינם יכולים למחות *דא"כ מה כה בית דין יפה ומי אית ליה לרב נחמן אם כן מה כה בית דין יפה והתנן *שום הדיינים שפדחו שרות או הוחזרו שרות מברן במל רבן שמעון בן גמליאל אומר מברן קיים (*ואמר רבן שמעון בן גמליאל) א"כ מה כה ב"ד יפה ואמר רב הונא בר חנינא אמר רב נחמן 'הלכה כרבני תבמיס לא קשיא הא

אחד כהא ואל"כ מפיק ספיר דהיא דליכא שופות דמלי שפיס : איש וזכה ואין קצין וזכה . ואם תאמר ולמה לי קרא והא ק"ל (גישין דף נט.) דהא ד לקטין וי"ל דלגבי פסח אלמרחן דס"ד הואיל דשיך באילוס פסחים ולמרחן להמטת עליו דכתיב (שמות יג) סה לביס אפי' קצין אימח אף לאחריס וזה קמ"ל : אלא לחוב ע"מ לזכות . וקשה דתמך כפ' הוציאן (גישין ד' נב.) דהא האפטרופוסן רשאין לחוב ולזכות בנכסי יתומים ופריך ההם לזכות אחזי לא ומשגי לחוב ע"מ לזכות וי"ל דהתם מיירי בהכרעה חובות שום לאחריס עליסם וכא ודאי אין רשאין דשאל לא יסבטום כשהן גדולים אבל כשהן שוכנין כשבילס היתומים כי הכא בחלקה דקרקעות דכי גדלי נמי לריבין לחלוק כהם ודאי מעמידין אפטרופוס לחוב ע"מ לזכות : יתומים כהא . אומר ר"מ דדוקא כהא אבל אם היה האחד משה אין להעמיד אפטרופוס לחלוק כעל כרחם ומחלוקת הארן אין להביא ראייה שהיו עם כמה יונקן שדים דשאלו ההם שיהי על פי

הדיסר ואוריס וימיס קשה מהא דאמר פרק אלמנה לכ"ג (יבמות דף סו.) גבי כהן שמה והניח אשה מושברת ועבדים וקאמר ההם זכרים יאכלו ואי משום חלק העובר פי' דשמה יתאל עובר זכר וק"ל (סו) יולד מאביל שאני יולד אית מוחיל עבדין ליה תקנתא כרב נחמן דאמר רב נחמן אמר שמואל יתומים כהא לחלוק ט' מ"מ שמעינן מההם דאע"ג שאחד קצין ביותר ואין בו דעת ליסאל אם רוצה לחלוק אם לא הומיל דעובר דעבדין ליה תקנתא והכא אמרינן דוקא בלא ושמה יס לומר דהתם תקנה היא לעובר שמתעלה חלקו כדכ סעבדים חולקים בתרומה לפי שהתרומה כולו ועוד משום לא משמע שאם האחד היה משה בפירוש שטבל להעמיד לו על כרחו אפטרופוס לחלוק : [ב] ובוריין להם חלק יפה . מלשון בורין היה מוקדק ר"י דהיינו בלא גורל דמה בדיקה שיך בגורל ויהי מפרש שאין לריבין גורל ולא שמת כ"ד וכן החלוקה תלויה בדשתי כחו שסו ששים יתומים עלמס אם היו גדולים וסיהי כל אחד בורר לעלמו וזוכה כשגו וכן לענין דינא דגור או איגור נמי גרעה לר"י דהו כיתומים עלמן ויטלין לחלוק שני חפלים אע"ג דתרווייהו לריבוי להאי וריבוי להאי ושיך ביה גור או איגור שהעמידו חכמים אלו אפטרופוס כשעשו פ"י כ"ד כחו יתומים עלמן לחלוק בלא שמת כ"ד ובלא גורל דכשבחוסם לבד תלויה החלוקה כשני אחים גדולים החולקים בנכסי אביהן שבורר כל אחד לעלמו ויהי לענין דינא דגור או איגור דמהיחא חלוקה האפטרופוס לגמרי ולא יוכל למחות כשיגדלו ור"מ מפרש דהיינו דוקא בגורל וכי טרייתא להביל גורלות וגם לריבין שמת כ"ד דדוקא כדכר דלא שיך ביה גור או איגור ובוריין שיך שפיר בגורל כגון אם יש עם שלם שדות שלא יחלוקו כל אחת לג' חלקים אלא בורדין כל אחת לבדה שיהא כל אחד חלקו אחד בכה אחת וכמה עניני ברידות יס בחלוקה וסולמות ושיך לומר שפיר חלק יפה וזכר הודו ר"מ לפי ר"מ :

1. יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם מה בית דין עושים בעבורם ולא יזהו צורך?

2. האם היתומים יכולים למחות כשיגדלו?

3. באר מה הטעם של ר' נחמן ושמאל האם יכולים למחות או לא?

4. הסבר את קושיית הגמרא על ר' נחמן מהמשנה בכתובות "שום הדיינים"?

5. כיצד מתרצת הגמרא את הסתירה בדברי ר' נחמן?

84 האיש מקדש פרק שני קדושין

הא דקטו הא דלא קטו . ה"ה דמני למימר הא דקטו בשמות
והא דקטו בשמות מקשות ולא חילטיך למר יכולין למחות
ברוחות* : אבר שיה שלית מני אמר ליה לתקוני שורטיך ט' .
ול"ה הא אמרי' בפ' אלמנה גזונת (כחוטות דף ק. תס) שלית כמותן
רבא אמר רב נחמן שלית כדוינין
משמע דפחות מקשות במקח קיים
: כדויניס ורבא גופיה קאמר הכא
דלא שורה גלות מני אלא להחיות

פא דקטו . הא דפיתה שותה לו הוסיך : ברופוס . מי שגפל לו
חלק ברוח אומר טח לי חלק בגפן שתיחה לו שם עדה שמחה לה
שגפלה לו מאמו : טרי סן כלקוטוס טו' . כך דיין אל לקוחות קאוב
בפרק הזהב (כ"ג דף מט): : ט"ג וסא דאמרן יאר על שטוס בטל
תורה אור פקס לא אפרן אלס דלא אפר נפלוג
בשומא דכי דינא . הא דאמר יתר על
שותה בטלה חטקה לגמרי לא אמרן
אלא זלא הציז חסדילה לחוס שומא

הא דטעו הא דלא טעו אי דלא טעו טא
יכולים למחות יכולים למחות ברוחות* : אבר

6. "אי דלא טעו מאי יכולים למחות" באר מה הגמרא מקשה על שמואל?

7. "יכולים למחות ברוחות" באיזה מקרה נחלקו למסקנא שמואל ור' נחמן?

8. עיין בתוספות ד"ה יתומים שבאו

הסבר מדוע אין להוכיח מחלוקת הארץ שמעמידים אפוטרופוס אפילו אם אחד מהיתומים מוחה?

יחידה 8

מבחן מסכם

1. **באיזה אופן** כשמקדש אישה, מצווה בו **ומתי** יש איסור אם לא מקדש בעצמו?

2. **מדוע** לא כתוב במשנה שמקדש את בתו הקטנה?

3. "אסור לאדם לקדש את בתו כשהיא קטנה" **מדוע** לא אומרים את הסברא של טב למיתב
טן דו מלמיתב ארמלו?

4. **מה המקור** לשליחות בקידושין?

5. **מדוע** צריך פסוק ללמוד דין שליחות גם בגיטין גם בקדשים וגם בתרומה?

6. **האם** עכו"ם ישנו בתורת תרומה, **ומדוע**?

7. **מה דינו** להעשות לשליח להפרשת תרומה, ומדוע?

8. יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם בית דין מעמידים לכל אחד אפוטרופוס שבורר ליתום
חלק יפה. כשהגדילו **האם** רשאים למחות?

9. דיינים ששמו נכסי אדם כדי למוכרם ולשלם מדמיהם לבעל חובו, וטעו ופיחתו שתות או
הותירו שתות. **מה דין המכר**?

10. יתומין שהעמידו להם אפוטרופוס, **מה הדין** כשטעה, בשומא וברוחות?

